

15 Σεπτεμβρίου, 1993

[ΛΟΪΖΟΥ, Π.]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
ΜΕΣΩ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 889/91)

Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Λόγοι ακυρώσεως — Έλλειψη δέουσας έρευνας — Τι είναι δέουσα έρευνα, εξαοτάται από τα γεγονότα της κάθε υπόθεσης.

- 5 *Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμοί/Προαγωγές — Σύσταση Προϊσταμένου — Ουσιώδες και ανεξάρτητο στοιχείο προσδιορισμού της αξίας των υποψηφίων — Ειδική αιτιολόγηση, είναι αναγκαία προς παραγνώρισή της.*
- 10 *Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμοί/Προαγωγές — Προσόντα — Όταν τα αυτά προσόντα απαιτούνται και στο Σχέδιο Υπηρεσίας της προηγούμενης θέσης δε χρειάζεται καμία περαιτέρω έρευνα από την Ε.Δ.Υ.*
- 15 *Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμοί/Προαγωγές — Αρχαιότητα — Δεν είναι το αποφασιστικό κριτήριο σε περίπτωση ανισότητας ως προς τα λοιπά κριτήρια — Είναι στοιχείο πολύ περιορισμένης σημασίας στις περιπτώσεις πλήρωσης Διευθυντικών ή πολύ υψηλών θέσεων, Πρώτου Διορισμού και Προαγωγής.*
- 20 *Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμοί/Προαγωγές — Συνεντεύξεις — Περίπτωση υψηλών θέσεων — Ευρεία διακριτική εξουσία της Ε.Δ.Υ — Δυνατότητα αυξημένης βαρύτητας των συνεντεύξεων, λόγω της σημασίας της προσωπικότητας κλπ. σε αυτές τις περιπτώσεις.*
- 25

Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμος του 1990 (Ν. 1/90) — Άρθρο 35 (4), σε αντιπαράβολή προς το Άρθρο 34(9) — Στις περιπτώσεις των θέσεων πρώτου διορισμού και προαγωγής δε χρειάζεται αιτιολογία των συστάσεων, με την έννοια που απαιτεί το άρθρο 35(4).

5

Ο αιτητής προσέβαλε με την προσφυγή, την προαγωγή του ενδιαφερόμενου μέρους στη θέση Διευθυντή Τμήματος Γεωργίας, θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

10

1. Τι είναι δέουσα έρευνα όπως και η έκτασή της, που ένα διοικητικό όργανο διεξάγει για τη λήψη απόφασης, εξαρτάται από τα γεγονότα και περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Δεν είναι δε αναγκαίο να καταγράψει στο πρακτικό της η Επιτροπή την έρευνα και τη διαπίστωση ότι ο αιτητής δεν κατείχε το πρόσθετο προσόν.

15

2. Το ενδιαφερόμενο μέρος συστήθηκε για προαγωγή στη θέση και η σύσταση του Προϊσταμένου του Τμήματος είναι ουσιώδες και ανεξάρτητο στοιχείο προσδιορισμού της αξίας των υποψηφίων και δε θα μπορούσε να αγνοηθεί από την Επιτροπή, χωρίς αυτή να δώσει ειδική αιτιολογία.

20

3. Στην *Μάρκου και Άλλοι ν. Της Δημοκρατίας* γίνεται αναφορά στην *Δημοκρατία ν. Πογιατζή*, η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου αποφάνθηκε ότι εφόσον η Επιτροπή έχει κρίνει ως προσοντούχο το ενδιαφερόμενο μέρος για σκοπούς κατάληψης της θέσης που κατείχε πριν την προαγωγή του στην επίδικη θέση, δε χρειάζεται καμιά περαιτέρω έρευνα στο θέμα, μια και τα ίδια ακριβώς προσόντα απαιτούνται από το Σχέδιο Υπηρεσίας της προηγούμενης θέσης που κατείχε το ενδιαφερόμενο μέρος, όπως συμβαίνει και στην παρούσα περίπτωση.

25

30

4. Ως προς την αρχαιότητα προκύπτει ότι το ενδιαφερόμενο μέρος έπεται σε αρχαιότητα του αιτητή, λόγω του ότι αυτός κατέχει ανώτερη μισθοδοτικά θέση. Ωστόσο, η υπεροχή του αιτητή σε αρχαιότητα δεν ήταν δυνατό να κλίνει την πλάστιγγα προς όφελός του, γιατί η αρχαιότητα δεν είναι το αποφασιστικό κριτήριο, λαμβάνεται δεόντως υπόψη και υπερισχύει μόνο όταν τα δύο κριτήρια (αξία και προσόντα) είναι περίπου τα ίδια πράγμα που δε συμβαίνει στην παρούσα υπόθεση, εφόσον το ενδιαφερόμενο μέρος υπερέχει σε αξία, λόγω και της καλύτερης του απόδοσης στις συνεντεύξεις, καθώς επίσης και σε προσόντα. Στις περιπτώσεις

35

40

πλήρωσης Διευθυντικών ή πολύ υψηλών θέσεων, Πρώτου Διορισμού και Προαγωγής στη δημόσια υπηρεσία, όπως η παρούσα, η αρχαιότητα είναι ένα στοιχείο πολύ περιορισμένης σημασίας.

- 5 5. Ενόψει της φύσης της θέσης, η Επιτροπή κατά την επιλογή του καταλληλότερου από τους υποψηφίους για προαγωγή στη θέση, είχε ευρεία διακριτική εξουσία. Η απόδοση των υποψηφίων στις ενώπιον της Επιτροπής συνεντεύξεις, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς αξιολόγησης και διακρίβωσης της αξίας τους.

10

Το Ανώτατο Δικαστήριο σε σειρά αποφάσεών του αποφάνθηκε ότι δύναται να αποδοθεί αυξημένη βαρύτητα στην απόδοση των υποψηφίων στις συνεντεύξεις, όταν η προσωπικότητα και οι ικανότητες του υποψηφίου είναι σημαντικές ιδιότητες, για την εκτέλεση των καθηκόντων της θέσης, όπως στην παρούσα υπόθεση.

15

6. Το Άρθρο 35(4) του περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου του 1990, έχει εφαρμογή στη διαδικασία για την πλήρωση θέσεων προαγωγής όπως αναφέρεται στο εδάφιο 1 το οποίο προβλέπει, "τηρουμένων των διατάξεων του Άρθρου 29, κενή θέση προαγωγής πληροῦται χωρίς δημοσίευση με την προαγωγή υπαλλήλου που υπηρετεί στην αμέσως κατώτερη θέση ή θέση του συγκεκριμένου κλάδου ή υποδιαίρεση της Δημόσιας Υπηρεσίας". Και βέβαια σύμφωνα με το εδάφιο 2 "κανένας δημόσιος υπάλληλος δεν προάγεται σε άλλη θέση εκτός εάν ..." και απαριθμούνται όλες οι απαραίτητες προϋποθέσεις συμπεριλαμβανομένων και των αιτιολογημένων συστάσεων του Προϊσταμένου του Τμήματος. Σε αντίθεση με το Άρθρο αυτό, στο Άρθρο 34 του ίδιου Νόμου που καλύπτει τη διαδικασία για την πλήρωση θέσεων πρώτου διορισμού και προαγωγής όπως είναι η παρούσα περίπτωση, στο εδάφιο 9 γίνεται αναφορά στις συστάσεις του Προϊσταμένου του οικείου Τμήματος και την απόδοση των υποψηφίων κατά την προφορική εξέταση, αν γίνεται, αλλά δε γίνεται ρητή αναφορά στο θέμα της αιτιολόγησης των συστάσεων αυτών. Ως εκ τούτου δε χρειάζεται αιτιολογία με την έννοια που απαιτεί το Άρθρο 35(4) του Νόμου. Σχετική δε είναι και η απόφαση *Λεωνίδου v. Δημοκρατίας*.
- 20
- 25
- 30
- 35

40 Εν πάση περιπτώσει η σύσταση του Προϊσταμένου του Τμήματος εδώ είναι κάτω από τις περιστάσεις δεόντως αιτιολογημένη και υποστηρίζεται από το περιεχόμενο του φακέλου και τις εντυπώσεις της προφορικής εξέτασης. Ως προς τον ισχυρισμό μη ύπαρξης δέουσας αιτιολογίας της επίδικης απόφασης αυτή υπάρχει και στην ίδια την απόφαση και συμπληρώνεται από τα στοιχεία του φακέλου όπως φαίνεται και στο σχετικό πρακτικό της Επι-

τροπής. Δεν ήταν δε αναγκαία οποιαδήποτε ειδική αιτιολογία μια και ο αιτητής δεν υπερέιχε έκδηλα του ενδιαφερόμενου μέρους, δεν είχε συστηθεί για προαγωγή και δε διέθετε το πλεονέκτημα που προβλέπεται στο Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης.

5

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

- Πράτσος κ.ά. v. Δημοκρατίας (1992) 4 Α.Α.Δ. 1905,* 10
- Βουκής v. Δημοκρατίας (1991) 4 Α.Α.Δ. 3959,*
- Σταύρου και Άλλος v. Δημοκρατίας (1991) 4 Α.Α.Δ. 317,* 15
- Μοιζούρης κ.ά. v. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 4076,*
- Δημοκρατία v. Χρίστου (1991) 3 Α.Α.Δ. 56,*
- R. v. Zachariades (1986) 3 C.L.R. 852,* 20
- Δημοκρατία v. Βασιλείου (1990) 3 Α.Α.Δ. 226,*
- Δημοκρατία κ.ά. v. Στυλιανού και Άλλου (1990) 3 Α.Α.Δ. 2427,* 25
- Αύωνας κ.ά. v. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 2038,*
- Μάρκου κ.ά. v. Δημοκρατίας (1993) 3 Α.Α.Δ. 213,*
- Δημοκρατία v. Πογιατζή (1992) 3 Α.Α.Δ. 422,* 30
- Menelaou v. Republic (1969) 3 C.L.R. 36,*
- Pantellides v. Republic (1969) 3 C.L.R. 480,* 35
- Constantinou v. Republic (1983) 3 C.L.R. 136,*
- Ektorides v. Republic (1986) 3 C.L.R. 2198,*
- Paschalis v. Republic (1988) 3 C.L.R. 1897,* 40
- Δημοκρατία v. Πανταζή (1991) 3 Α.Α.Δ. 47,*
- Republic v. Zachariades (1986) 3 C.L.R. 852,*

Republic v. Panayiotides (1987) 3 C.L.R. 1081,

Pattichis and Another v. Republic (1968) 3 C.L.R. 374,

5 *Duncan v. Republic (1977) 3 C.L.R. 153,*

Christodoulou and Another v. C.Y.T.A. (1978) 3 C.L.R. 61,

Panayidou v. Republic (1978) 3 C.L.R. 144,

10

Stylianou and Another v. Republic (1980) 3 C.L.R. 11,

Republic v. Petrides (1984) 3 C.L.R. 378,

15

Republic v. Roussos (1987) 3 C.L.R. 1217,

Andronikou and Others v. Republic (1987) 3 C.L.R. 1237,

Michaelides and Another v. Republic (1987) 3 C.L.R. 2170 ,

20

Georghiou and Others v. Republic (1988) 3 C.L.R. 678,

Public Service Commission v. Potoudes and Others (1987) 3 C.L.R. 1591,

25

Λεωνίδου v. Δημοκρατίας (1992) 4 Α.Α.Δ. 1806,

Chimonas v. Republic (1982) 3 C.L.R. 111,

Marathevtou and Others v. Republic (1982) 3 C.L.R. 1088,

30

Makris v. Republic (1985) 3 C.L.R. 1103,

Republic v. Petrides (1984) 3 C.L.R. 378.

35 **Προσφυγή.**

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία προάχθηκε το ενδιαφερόμενο μέρος στη μόνιμη (Ταχτ. Προ-
40 ύπ.) θέση Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας, αντί του αιτητή.

Α. Σ. Αγγελίδης, για του Αιτητή.

Π. Χ" Δημητρίου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

T. Καρακάννα, για το Ενδιαφερόμενο μέρος.

Cur. adv. vult.

ΛΟΪΖΟΥ, Π.: Η θέση Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας είναι 5
θέση Πρώτου Διορισμού και Προαγωγής ήταν κενή. Δημοσιεύτηκε
ανακοίνωση γι' αυτό στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας με
ημερομηνία 15 Φεβρουαρίου 1991 με τελευταία ημερομηνία υποβο-
λής αιτήσεων τις 8 Μαρτίου 1991. Σ' ανταπόκριση σ' αυτήν υπο-
βλήθηκαν 20 αιτήσεις. 10

Στη συνεδρίασή της στις 26 Απριλίου 1991 η Επιτροπή αφού
εξέτασε τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν, έκρινε ότι 18 από τους
αιτητές κατείχαν τα απαιτούμενα από το σχέδιο υπηρεσίας προ-
σόντα και αποφάσισε να τους καλέσει σε ατομική προφορική 15
εξέταση. Η Επιτροπή τους δέχτηκε στις 23, 24 και 29 Μαΐου
1991 στις οποίες παρέστη και ο Γενικός Διευθυντής, Υπουργείο
Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Στην πρώτη από αυτές τις συνεδρίες η Επιτροπή έλαβε επί- 20
σης γνώση του περιεχομένου επιστολής του δικηγόρου του αιτη-
τή με ημερομηνία 15 Μαΐου 1991 (Παράρτημα 8), στην οποία
αναφέρονται τα πιο κάτω:

"Έχω εντολή από τον πελάτη μου κ. Παναγιώτη Ν. Αριστοτέ- 25
λους, Πρώτο Διοικητικό Λειτουργό στο Υπουργείο Γεωργίας
και Φυσικών Πόρων να αναφερτώ στη διαδικασία πλήρωσης της
πιο πάνω θέσης την οποία διεκδικεί σαν ένας των υποψηφίων αι-
τητών και να ζητήσω όπως η ΕΔΥ διερευνήσει και βεβαιωθεί
πριν τις συνεντεύξεις ότι, οι υπηρεσιακές εκθέσεις του 1990 (νέος 30
τύπος) ετοιμάστηκαν με εφαρμογή του ίσου και/ή ενιαίου μέτρου
κρίσεως αναφορικά προς τις αξιολογήσεις που έγιναν από δια-
φορετικούς αξιολογούντες λειτουργούς του Υπουργείου στο
οποίο ανήκει ο πελάτης μου και άλλοι υποψήφιοι.

35
Επιφυλάσσω τα δικαιώματα του πελάτη μου ειδικά για
την αρχαιότητά του, τα προσόντα και την αξία του."

Στο σχετικό πρακτικό της Επιτροπής, ημερομηνίας 7 Ιουνίου
1991, (Παράρτημα 9) η Επιτροπή αναφέρεται στην επιστολή αυτή 40
και σχετικά με αυτή "παρατήρησε ότι ισχύει πάντοτε το τεκμήριο
της νομιμότητας, εκτός αν με συγκεκριμένα στοιχεία αποδεικνυόταν
το αντίθετο. Στην παρούσα περίπτωση δεν έχει στοιχειοθετηθεί οτι-
δήποτε το επιλήψιμο". Σαν αποτέλεσμα του δόθηκε απάντηση με

επιστολή ημερομηνίας 12 Ιουλίου 1991, στην οποία αναφέρονται τα πιο κάτω:

5 "Έχω οδηγίες να αναφερθώ στην επιστολή σας με αρ. Πρ. 1080/91 και ημερομηνία 15.5.91, από μέρους του κ. Παναγιώτη Ν. Αριστοτέλους, Πρώτου Διοικητικού Λειτουργού, Τμήμα Γεωργίας, και να σας πληροφορήσω ότι το περιεχόμενο της επιστολής σας τέθηκε υπόψη της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας κατά τη διαδικασία πλήρωσης της θέσης Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας κατά την οποία ο πελάτης σας περιλαμβανόταν ανάμεσα στους υποψήφιους.

15 2. Στη συνέχεια η Επιτροπή προέβη στην πλήρωση της θέσης. Το όνομα του υποψήφιου που έχει επιλεγεί θα δημοσιευτεί σύντομα στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας."

Το πρακτικό της Επιτροπής συνεχίζει ως ακολούθως:

20 "Στο σημείο αυτό προσήλθε ενώπιον της Επιτροπής ο Γενικός Διευθυντής, Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, κ. Χριστόδουλος Χριστοδούλου, ο οποίος ενημερώθηκε για τις πιο πάνω αποφάσεις της Επιτροπής αναφορικά με τις Υπηρεσιακές Εκθέσεις υποψηφίων. Επίσης κλήθηκε να αγνοήσει τις τροποποιήσεις που έγιναν από τους προσυπογράφοντες Λειτουργούς σε Εμπιστευτικές Εκθέσεις των πιο κάτω υπαλλήλων, χωρίς να τηρηθεί η πρόνοια της παραγράφου 9 των σχετικών Κανονιστικών Διατάξεων.

- 30 1. Κωνσταντίνου Αντώνιος, για τα έτη 1980, 1982, 1983 και 1985.
2. Μελιφρονίδης Ιωάννης, για τα έτη 1982, 1983 και 1984.
3. Μιχαηλίδης Φίλιππος, για το 1982.
4. Πισσόριος Δήμος, για το 1982.

35 Ο Γενικός Διευθυντής ανέφερε τα εξής:

40 Έχοντας υπόψη τα τρία κριτήρια στο σύνολό τους αλλά και με βάση την εντύπωση από την προφορική εξέταση ενώπιον της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, κρίνει ως καταλληλότερο για προαγωγή στη θέση Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας το Λάμπρο Σέργη, τον οποίο και συστήνει. Επίσης σημείωσε ως αξιόλογη την υποψηφιότητα του Παναγιώτη Καλημέρα καθώς και την πολύ καλή επίδοση του εξωτερικού υποψήφιου Σπύρου Παντελίδη, αλλά δήλωσε ότι ξεχωρίζει χωρίς εν-

δοιασμό το Λάμπρο Σέρρη.

Στο σημείο αυτό ο Γενικός Διευθυντής αποχώρησε από τη συνεδρίαση.

5

Ακολούθως η Επιτροπή ασχολήθηκε με τη γενική αξιολόγηση και σύγκριση των υποψήφιων.

Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας έλαβε δεόντως υπόψη το περιεχόμενο των αιτήσεων των υποψηφίων, το περιεχόμενο των Προσωπικών Φακέλων και των Φακέλων των Ετήσιων Υπηρεσιακών Εκθέσεων των υποψηφίων που είναι δημόσιοι υπάλληλοι, την απόδοση των υποψηφίων κατά την προφορική εξέταση και τη σύσταση του Γενικού Διευθυντή.

10

15

Η Επιτροπή έλαβε υπόψη τις Εμπιστευτικές / Υπηρεσιακές Εκθέσεις των υποψηφίων στο σύνολό τους, σ' ότι αφορά τη μεταξύ τους σύγκριση, υπό το φως και των πιο πάνω αποφάσεών της. Ενδεικτικά, αναφέρονται πιο κάτω οι αξιολογήσεις στις Εκθέσεις τους κατά τα τρία τελευταία χρόνια:"

20

Στη συνέχεια δίδει τις αξιολογήσεις των υποψηφίων τις οποίες χάριν συντομίας δε θα αναφερθούμε. Και καταλήγει ότι η Επιτροπή αφού έλαβε υπόψη όλα τα ενώπιόν της ουσιώδη στοιχεία έκρινε ότι το ενδιαφερόμενο μέρος, Λάμπρος Σέρρης, υπερέχει γενικά των άλλων υποψηφίων και τον επέλεξε σαν τον πιο κατάλληλο και αποφάσισε να του προσφέρει προαγωγή στη μόνιμη (Τακτ. Προϋπ.) θέση Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας.

25

Ο πρώτος νομικός λόγος ο οποίος προβάλλεται από μέρους του αιτητή είναι ότι ενώ για τα έτη 1988 και 1989 κρίθηκε ως εξαιρετος το 1990 κρίθηκε και στα οκτώ σημεία ως πολύ ικανοποιητικός και όχι εξαιρετος. Και ότι τούτο αποτελεί σημαντική αντίφαση και μείωση της βαθμολογίας του αιτητή και αποτελεί "τη βάση για ισχυρισμό και μη αντικειμενικών εκθέσεων". Αυτό οφείλεται, κατά τον αιτητή, στην αλλαγή του συστήματος αξιολόγησης των δημοσίων υπαλλήλων λόγω της εφαρμογής του Περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου του 1990 και στην εспеυμένη εφαρμογή του έτσι ώστε ορισμένοι αξιολογούντες λειτουργοί να θεωρούν την εξαιρετή επαγγελματική αξιολόγηση ως "πανομοιότυπη/ταυτόσημη" με τη βαθμολογία εξαιρετος που καλύπτεται στο τροποποιημένο έντυπο αξιολόγησης που ίσχυε μεταξύ 1979-1989, ενώ άλλοι αξιολογούντες λειτουργοί εφάρμοσαν κατά τη συμπλήρωση του εντύπου ταυτίζοντας το πολύ ικανοποιητικός

30

35

40

5 με το πολύ εξαιρετος, πράγμα που ίσχυε στην περίπτωση του αιτητή κατά τον ισχυρισμό του. Με βάση αυτά υποβλήθηκε ότι δεν εφαρμόστηκε κατά το 1990 στην περίπτωση του αιτητή και των ανθυποψηφίων του για την πιο πάνω θέση και την πλήρωση της το 1991 ενιαίο και ίσο μέτρο κρίσης.

10 Πριν προχωρήσω θα πρέπει να αναφέρω ότι ο αιτητής είχε και στο παρελθόν αξιολογηθεί ως λίαν καλός όχι μόνο το 1990. Σε 12 χρόνια υπηρεσίας, αξιολογήθηκε ως εξαιρετος σε 6 από αυτά, ενώ στα υπόλοιπα έξι αξιολογήθηκε ως λίαν καλός. Επομένως δεν υπάρχει σημαντική αντίφαση και σημαντική μείωση της βαθμολογίας του για το 1990 ούτε και δεικνύει η μείωση αυτή από μόνη της εύνοια ή μεροληψία. Και τούτο γιατί η αξιολόγηση ενός υπαλλήλου μπορεί να παρουσιάζει αυξομειώσεις ανάλογα με την απόδοση που επιδεικνύει κατά τον υπό εξέταση χρόνο. (Βλέπε *Πράτσοι και Άλλοι ν. Δημοκρατίας* (1992) 4 Α.Α.Δ. 1905.)

20 Το θέμα του ίσου και ή ενιαίου μέτρου ηγέρθη όπως έχουμε δει από τον αιτητή με την πιο πάνω επιστολή του. Η Επιτροπή το εξέτασε και του έδωσε τη σχετική απάντηση που παρατέθηκε ήδη. Θα πρέπει να τονισθεί ότι ο ισχυρισμός του αιτητή ήταν γενικός και αόριστος και χωρίς οποιαδήποτε τεκμηρίωση, πράγμα που θα έπρεπε να είχε γίνει από τον αιτητή. Σύμφωνα με τον 25 Κανονισμό 11(ι) των περί Δημοσίας Υπηρεσίας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμών του 1990, οι υπηρεσιακές εκθέσεις περιορίζονται στην κρίση της επαγγελματικής αξίας του υπαλλήλου στη θέση ή στις θέσεις που κατείχε κατά τη διάρκεια του έτους στο οποίο αναφέρεται. Περιπλέον ο αιτητής ουδέποτε 30 προηγουμένως αμφισβήτησε την αντικειμενικότητα των αξιολογούντων αυτών λειτουργιών ούτε και έθεσε ενώπιον της Επιτροπής τον ισχυρισμό του αυτό. Ο δε ισχυρισμός του αυτός ο οποίος είναι γενικός και αόριστος, δεν έχει αποδειχθεί με την απαιτούμενη βεβαιότητα. (Βλέπε *Βουκής ν. Δημοκρατίας* (1991) 4 35 Α.Α.Δ. 3959, *Σταύρου και Άλλου ν. Δημοκρατίας* (1991) 4 Α.Α.Δ. 317 και τις *Μουζούρης και Άλλοι ν. Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 4076.)

40 Ο δεύτερος νομικός λόγος τον οποίο επικαλείται ο αιτητής είναι ότι η Επιτροπή δεν διενήργησε τη δέουσα έρευνα σε ότι αφορά τα προσόντα του αιτητή για τα οποία δεν έκαμε καμιά αναφορά και περαιτέρω αγνόησε και ή παραγνώρισε πλήρως πολύ ουσιώδη προσόντα του αιτητή. Είναι ο ισχυρισμός του αιτητή ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη της ότι ο αιτητής είναι κά-

τοχος πτυχίου του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου, Τμήμα Γεωπονίας με άριστα και μεταπτυχιακών σπουδών στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, και δεν σταθμίστηκε από την Επιτροπή το μεταπτυχιακό δίπλωμα του ούτε βέβαια η όλη του υπόλοιπη μετεκπαιδευτική μόρφωση και παραγνώρισε άλλα πολύ ουσιώδη προσόντα του.

5

Τί είναι δέουσα έρευνα όπως και η έκτασή της, που ένα διοικητικό όργανο διεξάγει για την λήψη απόφασης, εξαρτάται από τα γεγονότα και περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Δεν είναι δε αναγκαίο να καταγράψει στο πρακτικό της η Επιτροπή την έρευνα και τη διαπίστωση ότι ο αιτητής δεν κατείχε το πρόσθετο προσόν. (Βλέπε απόφαση Ολομέλειας στην *Δημοκρατία v. Χρίστου* (1991) 3 Α.Α.Δ. 56.

10

15

Στην υπό εξέταση περίπτωση η Επιτροπή έλαβε υπόψη και μελέτησε τα προσόντα των υποψηφίων, καθώς επίσης το περιεχόμενο των αιτήσεών τους και το περιεχόμενο των υπηρεσιακών τους φακέλων, όπως αναφέρεται από την ίδια στο σχετικό πρακτικό. Τα προσόντα του κάθε υποψηφίου είναι μέρος των πιο πάνω και δεν υπάρχουν τίποτε στο φάκελο που να δείχνει το αντίθετο.

20

Ο τρίτος νομικός λόγος που έχει προβληθεί από μέρους του αιτητή είναι ότι η αρχαιότητα, η πείρα και τα προσόντα του τον καθιστούν τον καταλληλότερο για προαγωγή στη θέση.

25

Ο λόγος αυτός πρέπει να εξεταστεί σε συνάρτηση με τα άλλα κριτήρια και στοιχεία που βρίσκονταν ενώπιον της Επιτροπής.

Ως προς την αξία όπως αυτή αντανακλάται στις εμπιστευτικές εκθέσεις, το ενδιαφερόμενο μέρος είναι φανερό ότι έχει καλύτερη αξιολόγηση από εκείνες του αιτητή, όπως επίσης είχε καλύτερη απόδοση στην ενώπιον της Επιτροπής η προφορική εξέταση η οποία σύμφωνα με τη νομολογία μας λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς αξιολόγησης και διακρίβωσης της αξίας των υποψηφίων (*R. v. Zachariades* (1986) 3 C.L.R. 852 στη σελ. 856).

30

35

Πέρα όμως από αυτό, το ενδιαφερόμενο μέρος συστήθηκε για προαγωγή στη θέση και η σύσταση του Προϊσταμένου του Τμήματος είναι ουσιώδες και ανεξάρτητο στοιχείο προσδιορισμού της αξίας των υποψηφίων και δε θα μπορούσε να αγνοηθεί από την Επιτροπή χωρίς αυτή να δώσει ειδική αιτιολογία. (*Δημοκρατία v. Βασιλείου* (1990) 3 Α.Α.Δ. 226, *Δημοκρατία και Άλλοι v. Στυλιανού και Άλλου* (1990) 3 Α.Α.Δ. 2427, όπως επί-

40

σης την απόφαση της Ολομέλειας *Λύωνας και Άλλοι ν. Της Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 2038.) Στην υπόθεση *Λύωνα* που τα ενδιαφερόμενα μέρη και ο αιτητής είχαν τις ίδιες εμπιστευτικές εκθέσεις τονίστηκε ότι ήταν "τα ενδιαφερόμενα μέρη και όχι ο αιτητής που συστήθηκε για προαγωγή και συνεπώς υπερέχουν σε αξία".

Αναμφίβολα η πείρα είναι παράγοντας που επιπίπτει στο κριτήριο της αξίας. Το ενδιαφερόμενο μέρος ασκεί σχετικά καθήκοντα από το 1958, ενώ ο αιτητής από το 1964. Από δε το 1982 ασκούσε διευθυντικά καθήκοντα που ήταν άμεσα σχετικά με το Τμήμα Γεωργίας ως Προϊστάμενος Κτηνοτροφίας, ενώ το ενδιαφερόμενο μέρος ασκούσε απλώς διοικητικά καθήκοντα από το 1985.

Ως προς τα προσόντα του αιτητή και του ενδιαφερομένου μέρους από συγκριτική μελέτη των προσόντων τους και έχοντας υπόψη ότι το ενδιαφερόμενο μέρος, πέραν των τεσσάρων Διπλωμάτων του, διαθέτει και Μεταπτυχιακό Τίτλο Master of Science, ενώ ο αιτητής δε διαθέτει οποιοδήποτε μεταπτυχιακό τίτλο επιπέδου Master, είναι ολοφάνερο ότι στο κριτήριο των προσόντων το ενδιαφερόμενο μέρος υπερέχει έκδηλα του αιτητή.

Ο ισχυρισμός του αιτητή ότι το ενδιαφερόμενο μέρος δε διαθέτει Πανεπιστημιακό προσόν, είναι αβάσιμος. Απλή μελέτη των προσόντων του ενδιαφερομένου μέρους δείχνει ότι αυτός διαθέτει, ανάμεσα σ' άλλα, και Master of Science degree of Oklahoma State University, U.S.A. Αναφορικά με τα προσόντα θα πρέπει να λεχθεί ότι ήταν αντικείμενο έρευνας από την Επιτροπή η οποία και έκρινε το ενδιαφερόμενο μέρος ως κατέχοντα τα προσόντα που προβλέπονται από το σχέδιο υπηρεσίας. Περιπλέον στην *Πέτρος Μάρκου και Άλλοι ν. Της Δημοκρατίας* (1993) 3 Α.Α.Δ. 213 και στην οποία απόφαση γίνεται αναφορά στην *Δημοκρατία ν. Πογιατζή* (1992) 3 Α.Α.Δ. 422, η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου αποφάνθηκε ότι εφόσον η Επιτροπή έχει κρίνει ως προσοντούχο το ενδιαφερόμενο μέρος για σκοπούς κατάληψης της θέσης που κατείχε πριν την προαγωγή του στην επίδικη θέση, δε χρειάζεται καμιά περαιτέρω έρευνα στο θέμα μια και τα ίδια ακριβώς προσόντα απαιτούνται από το σχέδιο υπηρεσίας της προηγούμενης θέσης που κατείχε το ενδιαφερόμενο μέρος, όπως συμβαίνει και στην υπό εξέταση υπόθεση όπου τα απαιτούμενα προσόντα σύμφωνα με το σχέδιο υπηρεσίας της θέσης Προϊσταμένου Κτηνοτροφίας είναι τα ίδια με τα προσόντα στην παρούσα υπόθεση.

Ως προς την αρχαιότητα προκύπτει ότι το ενδιαφερόμενο μέρος έπεται σε αρχαιότητα του αιτητή λόγω του ότι αυτός κατέχει ανώτερη μισθοδοτικά θέση. Ωστόσο, η υπεροχή του αιτητή σε αρχαιότητα δεν ήταν δυνατό να κλίνει την πλάστιγγα προς όφελός του, γιατί η αρχαιότητα δεν είναι το αποφασιστικό κριτήριο, λαμβάνεται δεόντως υπόψη και υπερισχύει μόνο όταν τα δύο κριτήρια (αξία και προσόντα) είναι περίπου τα ίδια πράγμα που δε συμβαίνει στην παρούσα υπόθεση, εφόσον το ενδιαφερόμενο μέρος υπερέχει σε αξία, λόγω και της καλύτερης του απόδοσης στις συνεντεύξεις, καθώς επίσης και σε προσόντα. (*Menelaou v. The Republic* (1969) 3 C.L.R. 36, 41, *Partellides v. The Republic* (1969) 3 C.L.R. 480, και *Constantinou v. The Republic* (1983) 3 C.L.R. 136).

Εξάλλου, όπως αποφασίστηκε στην υπόθεση *Ektorides v. The Republic* (1986) 3 C.L.R. 2198, 2202, στις περιπτώσεις πλήρωσης διευθυντικών ή πολύ υψηλών θέσεων, Πρώτου Διορισμού και Προαγωγής στη δημόσια υπηρεσία, όπως η παρούσα, η αρχαιότητα είναι ένα στοιχείο πολύ περιορισμένης σημασίας.

Την αρχή ετόνισε και η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην *Paschalis v. The Republic* (1988) 3 C.L.R. 1897 και στην *Δημοκρατία v. Πανταζή* (1991) 3 Α.Α.Δ. 47.

Με βάση τα πιο πάνω η υπεροχή του Αιτητή σε αρχαιότητα δεν ήταν δυνατό να υπερισχύσει μια και το ενδιαφερόμενο μέρος υπερέχει καταφανώς σε αξία, λόγω και της καλύτερης απόδοσης του στην ενώπιον της Επιτροπής συνέντευξη και της υπέρ αυτού σύστασης του Γενικού Διευθυντή για προαγωγή στη θέση, και σε προσόντα και πείρα, όπως έχω υποδείξει πιο πάνω.

Σ' ό,τι αφορά τον προσβαλλόμενο ισχυρισμό του αιτητή ότι η εντύπωση από τη συνέντευξη διαδραμάτισε αποκλειστικό ρόλο στη λήψη της προσβαλλομένης απόφασης, θα πρέπει να υποδειχθεί ότι η θέση Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας είναι η ανώτατη θέση στο Τμήμα και όπως προκύπτει από τα καθήκοντα και ευθύνες της θέσης, που καθορίζονται στο Σχέδιο Υπηρεσίας, είναι θέση με ευρείες διοικητικές ευθύνες. Σε τέτοιες θέσεις η προσωπικότητα του κατόχου της αποτελεί σημαντικό στοιχείο, σ' ό,τι αφορά την καταλληλότητά του για την εκτέλεση των καθηκόντων της θέσης.

Ενόψει της πιο πάνω φύσης της θέσης, η Επιτροπή κατά την επιλογή του καταλληλότερου από τους υποψήφιους για προαγω-

γή στη θέση είχε ευρεία διακριτική εξουσία. Η απόδοση των υποψηφίων στις ενώπιον της Επιτροπής συνεντεύξεις πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς αξιολόγησης και διακρίβωσης της αξίας τους. (Βλέπε *The Republic v. Zachariades* (1986) 3 C.L.R. 852, 856 και *The Republic v. Panayiotides* (1987) 3 C.L.R. 1081, 1088).

Το Ανώτατο Δικαστήριο σε σειρά αποφάσεών του αποφάνθηκε ότι δύναται να αποδοθεί αυξημένη βαρύτητα στην απόδοση των υποψηφίων στις συνεντεύξεις, όταν η προσωπικότητα και οι ικανότητες του υποψηφίου είναι σημαντικές ιδιότητες, για την εκτέλεση των καθηκόντων της θέσης, όπως στην παρούσα υπόθεση. (*Pattichis and Another v. The Republic* (1968) 3 C.L.R. 374, 383, *Panayiotou and Another v. The Republic* (1968) 3 C.L.R. 639, *Duncan v. The Republic* (1977) 3 C.L.R. 153, 163, *Christodoulou and Another v. The Cyprus Telecommunications Authority* (1978) 3 C.L.R. 61, 67, *Panayidou v. The Republic* (1978) 3 C.L.R. 144, 153, *Stylianou and Another v. The Republic* (1980) 3 C.L.R. 11, 17, *The Republic v. Petrides* (1984) 3 C.L.R. 378, 386, *The Republic v. Roussos* (1987) 3 C.L.R. 1217, *Andronikou and Others v. The Republic* (1987) 3 C.L.R. 1237, 1244, *Michaelides and Another v. The Republic* (1987) 3 C.L.R. 2170).

Οι πιο πάνω αρχές δεν είναι αντίθετες από την προσέγγιση στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στη *Georghiou and Others v. The Republic* (1988) 3 C.L.R. 678, και την οποία οι καθ' ων η αίτηση επικαλούνται ότι ισχύουν και στην παρούσα υπόθεση. Σ' αυτήν λέχθηκε ότι:

"The performance of the interviews cannot be taken as a separate factor by itself and undue weight should not be given to the performance. There is nothing wrong, however, in Law to attach the necessary importance to them, as such interviews reveal a candidate's personality and abilities which in instances as the present one are important qualities, in order to ascertain whether such candidates should be suitable in the post in question."

Στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην *Public Service Commission v. Potoudes and Others* (1987) 3 C.L.R. 1591, αναφέρονται τα πιο κάτω:

"I abide by the aforesaid principles and I would like to avail

myself of this opportunity and add that the interviews though they may not be referred to by the Law as being one of the criteria to be born in mind by the Public Service Commission, yet, they constitute one of the methods of carrying out a due inquiry which a collective organ has to carry and therefore interviews are useful and must be used as methods of discovering the relevant factors on which the discretionary power of an administrative organ will be exercised. They have, in my view, more significance in instances of first appointment, or first appointment and promotion when not all the relevant facts are before the administrative organ, or the factors which there may be before the competent organ can be identical as in the case of candidates who all are graduates of secondary schools and all have passed the one or other examination. The personality therefore, of the candidates or those other factors which will help the administrative organ to choose, will be revealed inter alia and from a personal interview. Moreover they are useful in selections in cases of appointment to the higher posts in the hierarchy of the Service or in such posts where the personality of the candidates plays a significant role in the successful discharge of their duties."

Τα πιο πάνω επαναλήφθηκαν από την Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου, και στην *Paschalis v. The Republic* (1988) 3 C.L.R. 1897. 25

Υπό το φως των πιο πάνω, καθώς επίσης και του περιεχομένου του σχετικού πρακτικού που παρατέθηκε πιο πάνω είναι πρόδηλο ότι η Επιτροπή κατά τη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης δεν απόδωσε υπέρμετρη βαρύτητα στην απόδοση των υποψήφιων στις ενώπιόν της συνεντεύξεις, αλλά τη συνεκτίμησε με τα άλλα καθιερωμένα νόμιμα κριτήρια της αξίας, προσόντων και την αρχαιότητα. 30

Ο τελευταίος νομικός λόγος τον οποίο επικαλείται ο αιτητής είναι ότι η αιτιολογία την οποία δίδει η Επιτροπή για την επιλογή του ενδιαφερομένου μέρους είναι ελλειπέστατη, αόριστη και λακωνική. Σχετικός με το λόγο αυτό είναι και ο ισχυρισμός ότι η σύσταση του Προϊσταμένου του Τμήματος δεν ήταν αιτιολογημένη όπως προβλέπεται από το άρθρο 35(4) του περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου του 1990. Το άρθρο αυτό έχει εφαρμογή στη διαδικασία για την πλήρωση θέσεων προαγωγής όπως αναφέρεται στο εδάφιο 1 το οποίο προβλέπει, "τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 29, κενή θέση προαγωγής πληρούται χωρίς δημο- 35 40

5 σίευση με την προαγωγή υπαλλήλου που υπηρετεί στην αμέσως
 κατώτερη θέση ή θέση του συγκεκριμένου κλάδου ή υποδιαίρεση
 της Δημόσιας Υπηρεσίας". Και βέβαια σύμφωνα με το εδάφιο 2
 "κανένας δημόσιος υπάλληλος δεν προάγεται σε άλλη θέση εκτός
 10 εάν ..." και απαριθμούνται όλες οι απαραίτητες προϋποθέσεις συ-
 μπεριλαμβανομένων και των αιτιολογημένων συστάσεων του
 Προϊσταμένου του Τμήματος. Σε αντίθεση με το άρθρο αυτό, το
 άρθρο 34 του ίδιου Νόμου που καλύπτει τη διαδικασία για την
 15 πλήρωση θέσεων πρώτου διορισμού και προαγωγής όπως είναι η
 παρούσα περίπτωση, στο εδάφιο 9 γίνεται αναφορά στις συστά-
 σεις του Προϊσταμένου του οικείου Τμήματος και την απόδοση
 των υποψηφίων κατά την προφορική εξέταση αν γίνεται, αλλά
 δεν γίνεται ρητή αναφορά στο θέμα της αιτιολόγησης των συστά-
 20 σεων αυτών. Ως εκ τούτου δεν χρειάζεται αιτιολογία με την έν-
 νοια που απαιτεί το άρθρο 35(4) του Νόμου. Σχετική δε είναι και
 η απόφαση *Λεωνίδου v. Της Δημοκρατίας* (1992) 4 Α.Α.Δ. 1806.

20 Εν πάση περιπτώσει η σύσταση του Προϊσταμένου του Τμή-
 ματος είναι κάτω από τις περιστάσεις δεόντως αιτιολογημένη
 και υποστηρίζεται από το περιεχόμενο του φακέλου και τις
 εντυπώσεις της προφορικής εξέτασης. Ως προς τον ισχυρισμό
 μη ύπαρξης δέουσας αιτιολογίας της επίδικης απόφασης αυτή
 25 υπάρχει και στην ίδια την απόφαση και συμπληρώνεται από τα
 στοιχεία του φακέλου όπως φαίνεται και στο σχετικό πρακτικό
 της Επιτροπής. Δεν ήταν δε αναγκαία οποιαδήποτε ειδική αι-
 τιολογία μια και ο αιτητής δεν υπερέιχε έκδηλα του ενδιαφερο-
 μένου μέρους, δεν είχε συστηθεί για προαγωγή και δε διέθετε το
 πλεονέκτημα που προβλέπεται στο σχέδιο υπηρεσίας της θέσης.
 (Βλέπε *Chimonas v. The Republic* (1982) 3 C.L.R. 111, 121-2,
Marathevtou and Others v. The Republic (1982) 3 C.L.R. 1088,
 1096, *Makris v. The Republic* (1985) 3 C.L.R. 1103, 1111,
Republic v. Petrides (1984) 3 C.L.R. 378, 389.)

Για όλους τους πιο πάνω λόγους η προσφυγή αποτυγχάνει
 και απορρίπτεται. Δε γίνεται όμως διαταγή για έξοδα.

*Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς
 έξοδα.*